

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ЕЛЕКТРОННЕ
ВРЯДУВАННЯ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	28 Публічне управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	281 Публічне управління та адміністрування
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

Інформаційна політика та електронне врядування. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти економічного факультету за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування, другий (магістерський) рівень вищої освіти / Укладач М.І.Трофимчук. Біла Церква: БНАУ, 2023. 23 с.

Розробник: М.І.Трофимчук, кан. екон. наук, доцент.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки
(Протокол № 1 від 25.08.2023 р.)

Завідувач кафедри публічного управління, адміністрування
та міжнародної економіки
д-р екон. наук, професор Т.В. Сокольська

Гарант ОПП «Публічне управління та адміністрування»
д-р екон. наук, професор Т.В. Сокольська

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету
(Протокол № 1 від 28.08.2023 р.)

Голова науково-методичної комісії
д-р екон. наук, професор І.М. Паска

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ	5
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	6
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ»	7
6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	8
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
7.1. Лекції	9
7.2. Практичні заняття	13
7.3. Самостійна робота	13
7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	15
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	18
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	18
10. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	18
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	19
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	20
13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	21

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2023–2024 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Інформаційна політика та електронне врядування» для денної форми навчання виділено 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 40 годин (лекції – 20, практичні заняття – 20), самостійна робота студентів – 80 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання відповідно до рекомендованого списку		2-й	2-й
Загальна кількість академічних годин – 120		<i>Семестр</i>	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	<i>Лекції</i>	
		20 год	4 год
<i>Практичні</i>			
20 год		4 год	
<i>Самостійна робота</i>			
80 год	112 год.		
Підсумковий контроль: іспит			

Метою вивчення дисципліни «Інформаційна політика та електронне врядування» є формування у здобувачів знань, умінь і навичок щодо розробки впровадження та реалізації сучасної інформаційної політики в практичну діяльність та розвиток електронного врядування в Україні на національному й регіональному рівнях, з урахуванням існуючих викликів та загроз в інформаційному просторі; активне використання інформаційно-комунікаційних технологій в системі публічного управління та адміністрування; набуття здобувачами необхідного рівня інформаційної та комп'ютерної культури, оволодіння сучасними цифровими технологіями.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язкова навчальна дисципліна «Інформаційна політика та електронне урядування» базується на знаннях таких дисциплін «Механізми публічного управління та адміністрування», «Національна безпека», «Ділова іноземна мова», «Правове регулювання адміністративної діяльності» «Публічні комунікації та ведення переговорів» вивчених в першому та другому семестрах за даною ОПП.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності:

СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК03. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни «Інформаційна політика та електронне врядування»
РН 01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.	РН 01.1 Знати теоретичні і організаційно-правові засади формування та реалізації сучасної державної інформаційної політики та електронного врядування і впровадження їх в практику публічного управління та адміністрування.
РН 04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.	РН 04.1. Уміти організувати інформаційно-аналітичне забезпечення електронного врядування в Україні із використанням сучасних інформаційних ресурсів та цифрових технологій.
РН 05. Визначати пріоритетні напрями впровадження електронного врядування та розвитку електронної демократії.	РН 05.1. Знати категорійно-понятійний апарат інформаційного суспільства, інформаційної політики, електронного врядування та електронної демократії. РН 05.2. Уміти визначати пріоритетні напрями впровадження електронного врядування та розвитку електронної демократії і приймати обґрунтовані рішення із використанням сучасних комунікаційних технологій в системі публічного врядування.
РН 06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.	РН 06.1.Знати загальні принципи, методи та моделі електронного врядування. РН 06.2. Уміти застосовувати сучасні методи, моделі, підходи, технології та міжнародний досвід при формуванні структур електронного врядування. РН 06.3. Уміння мотивувати команду задля досягнення цілей національної безпеки з урахуванням викликів і загроз в умовах розвитку інформаційного суспільства.
РН 08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.	РН 08.1. Уміти здійснювати ефективну комунікацію у сфері публічного управління та адміністрування, використовуючи сучасні інформаційні та комунікаційні технології з дотриманням етичних норм. РН 08.2. Знати нормативно-правові засади забезпечення розвитку інформаційного суспільства та електронного врядування.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ»

Змістовий модуль 1

Концептуальні засади інформаційної політики та електронного урядування

Тема 1.1. Інформаційне суспільство: основні поняття, принципи, індикатори, сучасні моделі та стратегії розвитку.

Тема 1.2. Нормативно-правові засади забезпечення розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування..

Тема 1.3. Стратегії, моделі та механізми електронного урядування як форми організації публічного управління в інформаційному суспільстві.

Тема 1.4. Електронний уряд як складова електронного урядування.

Тема 1.5. Організаційно-правове забезпечення електронного урядування в Україні.

Змістовий модуль 2

Електронне урядування у діяльності органів публічної влади та інформаційна безпека

Тема 2.1. Впровадження е-урядування на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях.

Тема 2.2. Електронні публічні послуги та моделі їх упровадження на різних рівнях публічного управління та адміністрування

Тема 2.3 Доступ до публічної інформації. Портали органів публічної влади та засоби інтерактивної взаємодії.

Тема 2.4 Цифрові технології в публічному управлінні та адмініструванні

Тема 2.5. Інформаційна безпека в системі електронної взаємодії публічної влади з суспільством.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	всього	у тому числі				всього	у тому числі			
		л	п	інд	СРС		л	п	інд	СРС
<i>Змістовий модуль 1.</i>										
Теоретико-концептуальні засади інформаційної політики та електронного урядування										
Тема 1.1		2	2	-	6		0,5	-	-	10
Тема 1.2		2	2	-	6		0,5	-	-	10
Тема 1.3.		2	2	-	6		1	-	-	10
Тема 1.4.		2	2	-	6		1	-	-	10
Тема 1.5.		2	2	-	7		1	-	-	10
<i>Разом за ЗМ 1</i>		<i>10</i>	<i>10</i>	-	<i>31</i>		<i>4</i>	-	-	<i>50</i>
<i>Змістовий модуль 2. Електронне урядування у діяльності органів публічної влади та інформаційна безпека</i>										
Тема 2.1.		2	2	-	7		-	1	-	12
Тема 2.2		2	2	-	7		-	1	-	11
Тема 2.3		2	2	2	7		-	1	2	11
Тема 2.4		2	2	2	7		-	1	2	12
Тема 2.5		2	2	-	7		-	-	-	12
<i>Разом за ЗМ 2</i>		<i>10</i>	<i>10</i>	<i>4</i>	<i>35</i>		-	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>58</i>
Всього годин	120	20	20	4	76	120	4	4	4	108

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<p><i>Змістовий модуль 1.</i></p> <p>Теоретико-концептуальні засади інформаційної політики та електронного урядування</p>	
<p>Тема 1.1. Інформаційне суспільство: основні поняття, принципи, індикатори, сучасні моделі та стратегії розвитку</p> <p>Інформаційне суспільство: основні поняття, принципи, індикатори розвитку. Розвиток інформаційного суспільства та електронного урядування. Сучасні моделі інформаційного суспільства. Стратегії розвитку інформаційного суспільства. Сучасний стан та перспективи розвитку інформаційного суспільства в Україні та світі.</p> <p>Показники та індекси рівня розвитку інформаційного суспільства. Індекси Гарвардської методики оцінки мережевого світу (Networked Readiness Index). Індекс інформаційного суспільства (Information Society Index, ISI). Індекс цифрового доступу (Digital Access Index, DAI). Індекс електронної участі (e-participation index, EPI). Індекс розвитку електронного урядування (The UN Global E-Government Development Index, EGDI).</p>	2
<p>Тема 1.2. Нормативно-правові засади забезпечення розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування</p> <p>Електронне урядування: категорійно–понятійний апарат. Нормативно-правові засади забезпечення розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування.</p> <p>Єдиний інформаційний простір України. Проблемні питання щодо розвитку інформаційного суспільства. Основні фактори впливу на розвиток та впровадження електронного урядування. Міжнародні та національні документи щодо ролі та місця держави у розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування.</p> <p>Державна політика щодо цифрового розвитку. Мета, основні цілі та завдання цифрового розвитку та електронної демократії в Україні. Законодавче забезпечення розвитку електронного урядування. Нормативно-правові засади надання електронних адміністративних послуг. Розвиток цифрової економіки та суспільства (основні цілі та напрями цифрового розвитку, принципи цифровізації). Формування і розвиток цифрових навичок та цифрових компетентностей в суспільстві. Формування стратегії впровадження інструментів електронної демократії. Технології електронного урядування.</p>	2

<p align="center">Тема 1.3. Стратегії, моделі та механізми електронного урядування як форми організації публічного управління в інформаційному суспільстві</p> <p>Основні цілі та стратегічні завдання електронного урядування. Принципи та інформаційно-технологічні механізми електронного урядування. Основні принципи і методи роботи е-урядування.</p> <p>Етапи впровадження електронного урядування в Україні . Ризики впровадження електронного урядування. Пілотний проект як інструмент зменшення рівня ризику. Модель електронного урядування: G2G, G2B, G2C, G2E, G2I. Головні умови успішного впровадження електронного урядування. Загальносвітові тенденції як фактор впливу на електронне урядування. Електронне урядування в специфічних умовах діяльності органів влади. Кадрові аспекти впровадження та функціонування електронного урядування.</p>	2
<p align="center">Тема 1.4. Електронний уряд як складова електронного урядування та електронної демократії</p> <p>Електронна демократія: сутність, мета, основні завдання. Політичні умови успішного впровадження електронної демократії та електронного урядування. Сектори та інструменти електронної демократії. Електронний уряд: поняття, сутність і мотиви впровадження, особливості роботи, інструменти реалізації поставлених завдань. Основні підходи та моделі до побудови електронного уряду. Електронні звернення, електронні петиції. Сутність та інструменти електронної демократії голосування. Сутність та складові інформаційно-аналітичного супроводу публічного управління та адміністрування. Організаційні технології підтримки публічного управління.</p>	2
<p align="center">Тема 1.5. Організаційно-правове забезпечення електронного урядування в Україні.</p> <p>Аналіз нормативно-правового забезпечення розвитку інформаційних відносин в Україні та країнах ЄС. Стандарти у галузі ІТ Міжнародної організації стандартизації (ISO). Досвід використання інструментів е-демократії в країнах ЄС. Міжнародні інформаційні відносини. Сучасні державні проекти з розвитку е-урядування та їх інституційне забезпечення.</p> <p>Мережева інфраструктура е-уряду країн Євросоюзу. Впровадження та застосування електронного урядування в зарубіжних країнах.</p>	2
Разом за змістовий модуль 1	10

<i>Змістовий модуль 2.</i>	
Електронне урядування у діяльності органів публічної влади та інформаційна безпека	
<p style="text-align: center;">Тема 2.1. Впровадження е-урядування на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях.</p> <p>Інформаційно-технологічна інфраструктура електронного урядування в Україні. Механізми е-урядування. Особливості впровадження е-урядування на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях. Процедура прийняття управлінських рішень щодо впровадження е-урядування на різних рівнях публічного управління та адміністрування. Особливості формування державної інформаційної політики. Напрями та оцінка ефективності реалізації сучасної державної інформаційної політики. Новітні форми залучення громадян до процесу прийняття рішень: е-охоплення, е-включення, е-участь, е-партнерство. Електронна партисипація: інформаційні технології залучення громадян до процесу прийняття управлінських рішень. Диджиталізація в територіальних громадах: громада в смартфоні.</p> <p>Програма «Інформація для всіх». Портал державних послуг – фронт-офіс е-уряду. Системи міжвідомчої електронної взаємодії уряду.</p> <p>Електронний документообіг як технологічна основа взаємодії органів державної влади і місцевого самоврядування, громадян та бізнесу в умовах електронного урядування. Упровадження систем електронного документообігу: робота з електронними документами. Проблеми електронної взаємодії органів влади та шляхи їх вирішення. Електронний цифровий підпис. Національна система електронного цифрового підпису, її організаційна структура, функції та завдання суб'єктів . Національної системи ЕЦП.</p>	2
<p style="text-align: center;">Тема 2.2. Електронні публічні послуги та моделі їх упровадження на різних рівнях публічного управління та адміністрування</p> <p>Електронні публічні послуги: поняття, характеристики, класифікація, стандарти форматів опису. Електронні послуги в умовах війни. Види публічних послуг. Публічні послуги. Муніципальні послуги. Класифікація електронних публічних послуг. Запит про надання електронної публічної послуги. Поняття «Єдине вікно». Реєстр адміністративних послуг та собівартість адміністративної послуги. Елементарні та композитні адміністративні послуги. Електронні послуги для бізнесу. Електронні послуги для громадян. Електронні послуги органам влади. Якість та стандарти електронних публічних послуг. Критерії оцінювання якості та стандартів надання адміністративних послуг в Україні та в країнах Європейського союзу. Аналіз зарубіжного досвіду впровадження електронних публічних послуг.</p>	2

<p align="center">Тема 2.3. Портали органів публічної влади та засоби інтерактивної взаємодії</p> <p>Портали - основна інформаційно-технологічна форма організації комунікацій в електронному врядуванні. Портали органів публічної влади: актуалізація, контент, інтерфейс, дизайн. Основні вимоги до створення та функціонування порталів органів державної влади. Побудова ефективної інформаційної інфраструктури електронного урядування. Геоінформаційні системи в електронному урядуванні. Електронні державні закупівлі. Системи електронного документообігу. Засоби інтерактивної взаємодії (селекторні, WEB-наради, ІР-наради тощо). Відеоконференц-зв'язок і його використання в діяльності органів публічного адміністрування. Програмні засоби відеоконференц-зв'язку.</p>	2
<p align="center">Тема 2.4. Цифрові технології в публічному управлінні та адмініструванні</p> <p>Стан та тенденції розвитку телекомунікаційних та інформаційно - комунікаційних систем в Україні.</p> <p>Цифровізація територіальних громад. Платформа БІС-СОФТ. Е-рішення для громад. Розумна взаємодія. Платформа сайтів. Хмарні технології. Розвиток цифрових компетентностей публічних службовців. Цифрова трансформація муніципального управління. розвиток цифрової взаємодії влади та бізнесу. Впровадження цифрових технологій у виборчу систему.</p> <p>Електронне міністерство, електронний регіон, електронне місто, електронна установа тощо. Центри колективного доступу громадян, електронні приймальні. Інтернет як основа електронного урядування. Цифровізація в умовах війни.</p>	2
<p align="center">Тема 2.5. Інформаційна безпека в системі електронної взаємодії публічної влади з суспільством</p> <p>Категорійно-понятійний апарат з питань інформаційної безпеки та захисту інформації. Загрози особі, суспільству та державі, обумовлені впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема, електронного урядування. Основні принципи та задачі захисту інформації в електронному урядуванні. 6. Пріоритетні напрями забезпечення захисту інформації в електронному урядуванні. Система органів влади, що відповідають за інформаційну безпеку та захист інформації. Функції та завдання системи захисту інформації в електронному урядуванні, її основних суб'єктів. Технології захисту інформації. Електронне урядування в умовах криз, надзвичайних ситуацій, особливого періоду. Вплив інформаційних технологій на захист населення під час війни.</p>	2
Разом за змістовий модуль 2	10
Всього	20

7.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1.</i>		
Теоретико-концептуальні засади інформаційної політики та електронного урядування		
1	Інформаційне суспільство: аналіз сучасних моделей та стратегій розвитку.	2
2	Електронне врядування як форма організації публічного управління.	2
3	Практичні аспекти формування та оцінки стратегій, моделей та механізмів електронного урядування.	2
4	Електронний уряд та електронна демократія: перспектива впровадження у вітчизняних реаліях.	2
5	Аналіз та оцінка кращих світових практик впровадження та застосування електронного врядування в світі.	2
Разом за змістовий модуль 1		10
<i>Змістовий модуль 2</i>		
Електронне урядування у діяльності органів публічної влади та інформаційна безпека		
6	Практичні засоби впровадження е-урядування на різних рівнях публічного управління та адміністрування.	2
7	Аналіз якості надання електронних публічних послуг на різних рівнях управління.	2
8	Практичні поради застосування веб-порталів органів публічної влади та засобів інтерактивної взаємодії.	2
9	Аналіз сучасних цифрових технологій в публічному управлінні та адмініструванні.	2
10	Аналіз політики інформаційної безпеки в системі електронної взаємодії публічної влади з суспільством.	2
Разом за змістовий модуль 2		10
Всього		20

7.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1.</i>		
Теоретико-концептуальні засади інформаційної політики та електронного урядування		
1	Стратегії розвитку інформаційного суспільства. Сучасний стан та перспективи розвитку інформаційного суспільства в Україні та світі.	10

	Підходи до формування показників та індексів рівня розвитку інформаційного суспільства. Використання інтернет-технологій в управлінських інформаційних системах Еволюційні зміни парадигми впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у діяльність органів публічної влади	
2	Нормативно-правові засади забезпечення розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування. Проблемні питання щодо розвитку інформаційного суспільства. Основні фактори впливу на розвиток та впровадження електронного урядування. Використання сучасних інформаційних технологій в органах публічної влади на регіональному рівні. Відкриті публічні дані як інструмент оцінки та контролю роботи органів публічної влади. Державна політика з питань електронних інформаційних ресурсів. Державна політика з розвитку телекомунікаційних систем та Інтернет в Україні. Державна політика щодо розвитку електронних інформаційних ресурсів. Міжнародні та національні документи щодо ролі та місця держави у розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування.	10
3	Умови успішного впровадження електронного урядування. Загальносвітові тенденції як фактор впливу на електронне урядування. Електронне урядування в специфічних умовах діяльності органів влади. Кадрові аспекти впровадження та функціонування електронного урядування.	10
4	Електронна демократія: сутність, мета, основні завдання. Політичні умови успішного впровадження електронної демократії та електронного урядування. Сектори та інструменти електронної демократії. Основні підходи та моделі до побудови електронного уряду.	10
5	Стандарти у галузі ІТ Міжнародної організації стандартизації (ISO). Досвід використання інструментів е-демократії в країнах ЄС. Міжнародні інформаційні відносини. Сучасні державні проекти з розвитку е-урядування та їх інституційне забезпечення. Зелена книга та Біла книга з е-урядування як механізм публічного управління	10
Разом за змістовий модуль 1		50
<i>Змістовий модуль 2</i>		
Електронне урядування у діяльності органів публічної влади та інформаційна безпека		
6	Інформаційно-технологічна інфраструктура електронного урядування в Україні. Сучасні форми залучення громадян до процесу прийняття рішень: е-охоплення, е-включення, е-участь, е-партнерство.	12

	Проблеми електронної взаємодії органів влади та шляхи їх вирішення. Національної системи ЕЦП.	
7	Досвід країн-членів Європейського Союзу щодо надання електронних послуг.	11
8	Портали органів публічної влади: актуалізація, контент, інтерфейс, дизайн. Основні вимоги до створення та функціонування порталів органів державної влади. Засоби інтерактивної взаємодії та відеоконференц-зв'язку і його використання в діяльності органів публічного адміністрування. Програмні інструменти відеоконференц-зв'язку.	11
9	Інтернет як основа електронного урядування. Цифровізація територіальних громад. Платформа БІС-СОФТ. Е-рішення для громад. Розумна взаємодія. Платформа сайтів. Хмарні технології. Розвиток цифрових компетентностей публічних службовців. Цифрова трансформація муніципального управління. розвиток цифрової взаємодії влади та бізнесу. Впровадження цифрових технологій у виборчу систему.	12
10	Технології захисту інформації. Державне управління інформаційною безпекою та захистом інформації. Діяльність інститутів громадянського суспільства у розбудові електронного урядування в Україні. Досвід впровадження електронного урядування на регіональному рівні в Україні. Державна політика розвитку Інтернет в Україні. Сучасний стан та перспективи розвитку Інтернет в Україні. Досвід забезпечення інформаційної безпеки країн ЄС в умовах впровадження новітніх інформаційних технологій.	12
Разом за змістовий модуль 2		58
Разом за ІНЗ		4
Всього годин		80

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань.

7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується кожним здобувачем за конкретно отриманим завданням. Зміст завдання передбачає застосування в процесі його написання отриманих теоретичних і прикладних знань з концептуальних засад інформаційної політики та електронного урядування. Порядок виконання та оформлення пояснюється на практичному занятті.

Матеріал, викладений у ІНДЗ повинен бути структурованим, містити загальний огляд проблеми, висновки та рекомендації, в кінці аналітичної частини подається список використаної літератури.

Варіант 1. Провести детальний аналіз та оцінку роботи веб-порталу органу публічної влади (здобувач обирає на власний розсуд орган публічної

влади) за такими напрямками: актуалізація, контент, інтерфейс, дизайн, аналіз доступу до публічної інформації та прозорість роботи. За результатами оформити аналітичний звіт із висновками обсягом до 4 сторінок 14 шрифтом, інтервал – 1.5.

Варіант 2. Провести аналіз використання цифрових технологій в окремому органі публічної влади (здобувач обирає на власний розсуд орган публічної влади) за результатами написати аналітичну записку обсягом до 4 сторінок 14 шрифтом, інтервал – 1.5.

Варіант 3: Описати кращі світові практики запровадження електронного урядування, оцінити його вплив на розвиток демократичного суспільства та можливості застосування у вітчизняних реаліях. За результатами підготувати презентацію

Варіант 4: Проаналізувати платформу БІС-СОФТ її можливості та вплив на розвиток ОТГ. За результатами підготувати презентацію.

Варіант 5: Підготувати есе (обсяг до 3 сторінок сторінок 14 шрифтом, інтервал – 1.5.).

Пропонована тематика до написання есе:

1. Використання інтернет-технологій в управлінських інформаційних системах в умовах війни
2. Використання сучасних інформаційних технологій в органах публічної влади на регіональному рівні
3. Відкриті публічні дані як інструмент оцінки та контролю роботи органів публічної влади
4. Державна політика з питань електронних інформаційних ресурсів в умовах війни
5. Державна політика з розвитку телекомунікаційних систем та Інтернет в Україні в умовах війни
6. Державна політика щодо розвитку електронних інформаційних ресурсів
7. Державне управління інформаційною безпекою та захистом інформації в умовах війни
8. Діяльність інститутів громадянського суспільства у розбудові електронного урядування в Україні
9. Досвід впровадження електронного урядування на регіональному рівні в Україні
10. Досвід впровадження проєктів е-урядування в Україні
11. Досвід забезпечення інформаційної безпеки країн ЄС в умовах впровадження новітніх інформаційних технологій
12. Досвід країн– членів Європейського Союзу щодо надання електронних послуг
13. Еволюційні зміни парадигми впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у діяльність органів публічної влади

- 14.Електронне урядування як ефективна форма організації державного управління
- 15.Електронний документообіг як основа взаємодії органів публічної влади
- 16.Електронні державні послуги: етапи реалізації, технології
- 17.Електронні послуги як необхідна складова електронного уряду
- 18.Електронні публічні послуги в країнах Європи
- 19.Е-урядування як фактор підвищення якості публічних послуг
- 20.Європейський досвід публічного управління розвитком інформаційного суспільства
- 21.Запровадження електронної взаємодії як необхідна умова розвитку електронного урядування: зарубіжний досвід
- 22.Зарубіжний досвід використання інструментів е-демократії
- 23.Зарубіжний досвід запровадження електронних послуг в публічному управлінні
- 24.Захист державних інформаційних ресурсів та інформаційна безпека
- 25.Захист інформації в системах електронного урядування
- 26.Зелена книга та Біла книга з е-урядування як механізм публічного управління
- 27.Ініціатива «Партнерство «Відкритий Уряд»: досвід впровадження в Україні
- 28.Електронне урядування як ефективна форма організації державного управління
- 29.Електронний документообіг як основа взаємодії органів публічної влади
- 30.Електронні державні послуги: етапи реалізації, технології
- 31.Електронні послуги як необхідна складова електронного уряду
- 32.Електронні публічні послуги в країнах Європи
- 33.Е-урядування як фактор підвищення якості публічних послуг
- 34.Європейський досвід публічного управління розвитком інформаційного суспільства
- 35.Запровадження електронної взаємодії як необхідна умова розвитку електронного урядування: зарубіжний досвід
- 36.Зарубіжний досвід використання інструментів е-демократії
- 37.Зарубіжний досвід запровадження електронних послуг в публічному управлінні
- 38.Захист державних інформаційних ресурсів та інформаційна безпека
- 39.Захист інформації в системах електронного урядування
- 40.Зелена книга та Біла книга з е-урядування як механізм публічного управління
- 41.Ініціатива «Партнерство «Відкритий Уряд»: досвід впровадження в Україні.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, он-лайн платформи та веб-портали публічних установ, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних завдань – індивідуальних та в групах; проводяться бесіди, дискусії, діалог; заслуховуються доповіді-презентації.

Під час виконання самостійної роботи використовується електронна платформа Moodle, платформа ZOOM, електронна пошта, мобільні додаток Viber.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з дисципліни «Інформаційна політика та електронне врядування» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді за самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі тестування та написання модульної роботи.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності здобувачів здійснюється у формі іспиту, включаючи результати поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і передбачає обов'язкову присутність студентів. Результати іспиту оприлюднюються в журналі академічної групи та екзаменаційній відомості та заліковій книзі студента.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані ситуаційні завдання, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання

результатів навчання з дисципліни є письмові контрольні роботи та стандартизовані комп'ютерні тести.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив умінь аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо впевнено орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не вміє аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що він не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих здобувачем оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

При умові повного виконання навчального навантаження та отримання студентом 35 балів, студент допускається до іспиту.

Таблиця 2

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти з навчальної дисципліни «Інформаційна політика та електронне врядування» за підсумкового контролю «іспит»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	МК	ІНДЗ	Підсумковий контроль	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100

Здобувачі мають право на визнання результатів навчання набутих під час неформальної та інформальної освіти¹, пов'язаних з тематикою програми навчальної дисципліни «Інформаційна політика та електронне врядування» за наявності сертифікату, свідоцтва тощо.

Відповідно до отриманих балів студентам присвоюються кредити ECTS (табл. 3).

Таблиця 3

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

Сума балів на всі форми навчальної діяльності	Оцінка в ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно
35-59	FX	Не задовільно
1-34	F	Не задовільно

¹ Онлайн-курси із сертифікатами на платформах: *Prometheus*, *Coursera*, *ВУМ on-line*, *Студія онлайн-освіти EdEra*; Освітні серіали із сертифікатами на платформі *Дія. Цифрова освіта* (цифрові навички для ефективного та безпечного застосовувати технології в професії та навчанні, особистісного розвитку).

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби: Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point; навчально-методичне забезпечення; навчальні матеріали в системі Moodle, он-лайн платформи та веб-портали органів публічної влади.

Технічні засоби: ПК; проектор.

Комунікаційні он-лайн технології: електронна платформа Moodle, платформа ZOOM, електронна пошта, мобільні додаток Viber.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження КМУ від 20 вересня 2017 р. № 649-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80>.

2. Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 р. № 797-р. Урядовий кур'єр. 2017. № 217..

3. Про електронні комунікації: Закон України. Редакція від 29.07.2023 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>.

4. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР. Редакція від 01.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>.

5. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України. Редакція 01.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.

6. Про електронні довірчі послуги: Закон України. Редакція від 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>.

7. Про захист персональних даних : Закон України. Редакція від 27.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>.

8. Про доступ до публічної інформації: Закон України. Редакція від 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.

9. Інформаційна безпека. Підручник. Під ред. В. В. Остроухова. К.: Видавництво Ліра-К, 2021. 412 с.

10. Чукут С. А., Загвойська О.В., Цимбаленко Я. Ю. Основи електронного урядування. Навчальний посібник. КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 268 с.

11. Механізми електронного урядування в інформаційному суспільстві: монографія ; за ред. О. В. Радченка. Х. : Вид-во ХарPI НАДУ "Магістр", 2017. 116 с.

12. Семенченко А.І., Серенок А.О .Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. К., 2017. Частина 2: Електронне урядування: основи та стратегії реалізації. К.: ФОП Москаленко О.М., 2017. 72 с.

13. Чукут С. А. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. Частина 7:

Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівнях. К.: ФОРМ Москаленко О. М., 2017. 72 с.

14. Національна безпека України в умовах інституціональних змін і нової інфосфери: монографія / Т. В. Сокольська, П. І. Юхименко та ін.; За заг. ред. д-ра екон. наук, професора, П. І. Юхименка. Біла Церква: БНАУ, 2021. 492 с.

Додаткова

1. Біла книга «Електронна взаємодія». URL: www.cst.org.ua/docs/WhiteBook/white_book.doc.

2. Смотрич Д.В., Браїлко Л. Інформаційна безпека в умовах воєнного стану. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО. Випуск 77: частина 2. 2023.С.121-127.

3. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Ярема О. Г. Інформаційне право України: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 416 с.

1. Директива 2000/31/ЄС від 08.06. 2000 р. Концепція формування системи національних інформаційних ресурсів. URL: <http://www.stc.gov.ua>.

2. Директива 2000/31/ЄС від 08.06.2000 р. "Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема електронної комерції, на внутрішньому ринку". URL: http://www.gipi.internews.ua/ukr/base/ukraine/e_signature/EU_Direct.

3. Концепція реформування публічної адміністрації в Україні. URL: http://www.pravo.org.ua/files/administr/Koncrpciya_reform_pabl_admin_2.doc.

4. Грицяк Н. В., Соловійов С. Г. Електронна демократія : навч. посіб. За заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Н. В. Грицяк. К. : НАДУ, 2015 66 с.

5. Досвід впровадження е-демократії та е-урядування в Україні. Відповідальний редактор: С.В. Дзюба. URL: <https://www.irf.ua/files/ukr/e-gov-exp.pdf>.

6. Е-урядування – ключ до реформ в Україні. Міністерство цифрової трансформації України: вебсайт. URL: <https://www.e.gov.ua/ua/news/e-uryaduvannya-klyuch-do-reform-v-ukrayin>.

7. Чукут С. А. Смарт-сіті чи електронне місто: сучасні підходи до розуміння впровадження е-урядування на місцевому рівні. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 13. С. 90.

8. Leo Hollis (2015). Cities Are Good for You. The Genius of the Metropolis. URL: [http:// citiesaregoodforyou.com/about/](http://citiesaregoodforyou.com/about/) 3 European Smart Cities (europeansmartcities 4.0 (2015). URL: <http://www.smart-cities.eu/?cid=2&ver=4>.

9. Програма розвитку електронного урядування на 2015–2017 роки URL: <http://www.vmr.gov.ua/Executives/Lists/DepartmentOfInformationalTecholgies/ShowContent.aspx?ID=17>.

10. C.S.R. PRABHU. E-governance: concepts and case studies. URL: https://books.google.com.ua/books?id=IW5NnqT32xoC&printsec=copyright&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false.

11. Гамова І.В. Інформаційні війни: підручник. Київ: ДТЕУ, 2022. 184 с.

Адреси сайтів в INTERNET

1. Інформаційні матеріали сайту представництва ООН в Україні. URL: <https://ukraine.un.org/uk>.
2. Каталог веб сервісів - Біс-софт. URL: <https://bissoft.org>.
3. 2020 Digital Government in the Decade of Action for Sustainable Development. URL: [https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2020-Survey/2020%20UN%20E-Government%20Survey%20\(Full%20Report\).pdf](https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2020-Survey/2020%20UN%20E-Government%20Survey%20(Full%20Report).pdf).
4. E-Government Survey 2016: E-Government in Support of Sustainable Development. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-EGovernment-Survey-2016>.
5. Смарт-сервіс: портал уряду штату Квінсланд. URL: <http://www.qld.gov.au>.
6. Офіційний веб-сайт Сіднея. URL: <http://www.cityofsydney.nsw.gov.au>
7. Мерія Девонпорта. URL: <http://www.devonport.tas.gov.au/> 16 eGovernment Strategy Switzerland URL: <https://www.egovernment.ch/en/umsetzung/egovernment-strategie>.
8. E-Government in Kantonen auf dem Vormarsch, aber durch fehlende Personalressourcen gebremst URL: http://www.egovernment.ch/studienportfolio/upload/pdf/WIK_Deutsch.pdf (abgerufen)
9. eGovernment Switzerland. Switzerland's e Government strategy. URL: http://www.egovernment.ch/dokumente/strategie/E-GovCH_Strategie_2007_E.pdf.
10. Інституційний Репозитарій Білоцерківського НАУ – <http://rep.btsau.edu.ua>.
11. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>.
12. Навчальна он-лайн платформа БНАУ – Moodle – <http://www.teach.btsau.net.ua>.
13. Пошукова система Google – <http://www.google.com.ua>.
14. Вільна пошукова система Google Scholar – <http://www.scholar.google.com.ua>.
15. Офіційний сайт Верховної Ради України – <http://www.rada.gov.ua>.
16. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України <http://www.kmu.gov.ua>.
17. Законодавство України – <http://www.zakon.rada.gov.ua>.